

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a soudců JUDr. Milana Podhrázkého, Ph.D., a JUDr. Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **V. T. N.**, zastoupený Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 11. 2018, čj. OAM-175/LE-LE05-BA04-2018, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 5. 2019, čj. 60 Az 78/2018-58,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci Mgr. Jindřichu Lechovskému, advokátovi se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **4 114 Kč**, která je splatná do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím dle § 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) žalobci neudělil mezinárodní ochranu. Podle žalovaného obavy ze soukromých osob (mafie, které dluží peníze) nejsou důvodem pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Žalobce se v zemi původu neobrátil na státní orgány, přičemž je zřejmé, že Vietnam je zemí s plně funkčními složkami odpovědnými za prosazování zákonnosti. Důvodem pro udělení mezinárodní ochrany není ani tvrzené postižení nohy. Stav žalobce nevyžaduje žádnou specializovanou či v zemi původu nedostupnou péči.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Plzni (dále „krajský soud“). V rámci řízení o žalobě krajský soud požádal žalovaného o sdělení informace o aktuálním místě pobytu žalobce. Žalovaný krajskému soudu sdělil, že žalobce dne 23. 4. 2019 svévolně opustil bytové středisko a současné místo pobytu mu není známo. S totožným dotazem se krajský soud obrátil i na ustanoveného zástupce žalobce, který odpověděl, že mu místo pobytu není známo, ale snaží se ho zjistit. Dále krajský soud zjišťoval místo pobytu žalobce i dotazem na Policii ČR, Ředitelství služby cizinecké policie, která sdělila, že poslední nahlášenou adresou pobytu je Pobytové středisko v Kostelci nad Orlicí a při propustce od 23. 1. 2019 do 22. 4. 2019 žalobce nahlásil ubytování na adrese P. Následně krajský soud nyní napadeným usnesením řízení

zastavil podle § 47 písm. c) zákona č. 150/2005 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) ve spojení s § 33 písm. b) zákona o azylu s odůvodněním, že správním orgánům není známo místo pobytu žalobce a jeho zástupce ani po deseti dnech od svého předchozího sdělení neinformoval soud o případném úspěchu své snahy.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Proti tomuto usnesení žalobce (dále „stěžovatel“) brojí kasační stížností. K otázce přijatelnosti kasační stížnosti uvádí, že v řízení před krajským soudem došlo k pochybení, které mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Takovým pochybením je, že krajský soud dostatečně nezkoumal místo jeho pobytu, resp. že příslušné správní orgány neposkytly potřebnou součinnost, což mu nemůže být kladeno k tíži. Stěžovatel vytýká krajskému soudu, že nezjistil oval jeho pobyt prostřednictvím policejního orgánu, který jej zajistil podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), konkrétně u Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort. V řízení před tímto orgánem totiž uvedl svou trvalou adresu v zemi původu, kterou jasně označil jako místo svého obvyklého pobytu a je proto zřejmé, že disponoval možnostmi ověření a zjištění této adresy.

[4] Za nesprávný považuje stěžovatel i postup Ředitelství služby cizinecké policie, které jakožto nadřízený orgán těmito informacemi muselo disponovat také, neboť jimi disponoval i jeho podřízený orgán. Byť se nejedná přímo o pochybení soudu, mělo by vést ke zrušení napadeného usnesení.

[5] Žalovaný navrhl odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost, případně její zamítnutí. Podle žalovaného kasační stížnost nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Kasační námitky neprokazují, že by žalovaný porušil zákon. Žalovaný se ztotožňuje se závěry krajského soudu, který se (stejně jako žalovaný) vypořádal s veškerými uvedenými skutečnostmi. Krajský soud vyvinul přiměřené úsilí ke zjištění stěžovatelova pobytu a po podrobném šetření zhodnotil, že místo jeho pobytu není známo.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas a stěžovatel je zastoupen advokátem [§105 odst. 2 zákona s. ř. s.]. Kasační stížnost je přípustná, neboť se jí stěžovatel domáhá zrušení pravomocného rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví a není dán žádný z důvodů nepřipustnosti dle § 104 s. ř. s.

[7] Vzhledem k tomu, že se v daném případě jedná o řízení o udělení mezinárodní ochrany, je nutno se nejdříve ve smyslu § 104a s. ř. s. zabývat otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[8] K tomu, kdy je kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná, existuje početná a ustálená judikatura tohoto soudu. Již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, Nejvyšší správní soud vymezil, že: „*O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu. 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. 4) další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno*

pokračování

zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.“

[9] Je tedy patrné, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatruje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

[10] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná.

[11] Podle § 47 písm. c) s. ř. s. „soud řízení usnesením zastaví, stanoví-li tak zvláštní zákon“. Podle § 33 písm. b) zákona o azylu „soud řízení zastaví, jestliže nelze zjistit místo pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany (žalobce)“.

[12] V dané věci stěžovatel poukazuje na vady v procesu předcházejícím zastavení řízení před krajským soudem podle § 33 písm. b) zákona o azylu (tj. z důvodu neznámého pobytu cizince). Touto otázkou se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval. Jak zdůraznil v rozsudku ze dne 25. 2. 2004, čj. 2 Azs 16/2004-45, „smyslem citovaného ustanovení zákona o azylu je umožnit soudům nezabývat se meritorně azylovými návrhy těch účastníků, kteří již zmizeli ze zorného pole orgánů veřejné moci České republiky a kteří již pravděpodobně nejsou ani v dosahu jurisdikce České republiky. Svým způsobem představuje toto ustanovení i sankci pro žadatele o udělení mezinárodní ochrany, resp. pro cizince, kteří v České republice podali žádost, o níž bylo rozhodnuto správním orgánem, vedli i soudní řízení, ale neohlásili soudu, u něhož je řízení vedeno, skutečné místo pobytu, které jinak nelze z evidence zjistit. Nezdružuje-li se takový účastník řízení v místě hlášeného pobytu v České republice, v důsledku nemožnosti dosáhnout jeho přítomnosti u soudu (např. za účelem objasnění pravdivosti tvrzení účastníka, vyjasnění rozporů mezi výpovědí účastníka před správním orgánem a novým tvrzením v kasační stížnosti, objasnění a rozvedení stížných bodů, apod.) vznikají v řízení u soudu značné průtahy, právě v důsledku neoznámení místa pobytu, případně jeho změny.“

[13] Nejvyšší správní soud již v řadě svých rozhodnutí formuloval požadavek, aby soudy při zjišťování pobytu žadatele vyvinuly patřičné úsilí, tedy aby jejich postup nebyl ryze formální. V rozsudku ze dne 26. 5. 2005, čj. 7 Azs 271/2004-58, č. 707/2008 Sb. NSS, přitom shledal, že „rozhodnou skutečností pro aplikaci § 33 zákona o azylu a pro zastavení řízení však není neznalost místa pobytu stěžovatele, ale nemožnost zjištění místa pobytu žadatele o udělení azylu, která předpokládá vyvinutí určitého intenzivního úsilí ke zjištění místa pobytu, jež ovšem nepřineslo žádoucí, resp. vůbec žádný výsledek.“ Pokud i přes toto úsilí zůstane pobyt stěžovatele nezjištěn a zcela neznámý, lze řízení ve smyslu výše citovaného ustanovení zastavit. Uvedené požadavky jsou na krajský soud kladeny proto, že v případě zastavení řízení krajský soud neprojednává žalobu věcně. Aby bylo zachováno právo žalobce na přístup k soudu (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod), je tudíž krajský soud povinen vynaložit patřičné úsilí směřující ke zjištění místa pobytu žalobce, aby bylo zřejmé, že je zjistit nelze.

[14] Jak vyplývá z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, v případech, kdy soud ověřuje údaje o místě pobytu žadatele o mezinárodní ochranu, je na místě učinit dotazy přinejmenším dotazem u žalovaného a také u Ředitelství služby cizinecké policie, neboť se jedná

o dva evidenční orgány, které mají podle zákona o azylu vést evidenci místa pobytu žadatelů o azyl. Podle okolností konkrétní projednávané věci lze uvažovat např. i o dotazu na místo pobytu žalobce u jeho zástupce, má-li nějakého, příp. pokus o doručení na adresu, kterou žalobce uvede v podání soudu. (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2009, čj. 8 Azs 26/2009-45 a ze dne 25. 10. 2018, čj. 4 Azs 169/2018-31).

[15] V dané věci přitom krajský soud postupoval zcela v souladu s uvedenou judikaturou.

[16] Přijatelnost kasační stížnosti nemůže založit ani argumentace směřující k povinnosti krajského soudu zjišťovat, zda stěžovatel nepobývá v zemi původu na adrese, kterou uváděl v řízení o zajištění dle zákona o pobytu cizinců (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 4. 2019, čj. 8 Azs 397/2018-31).

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl.

[18] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 3, větou první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

[19] V řízení před krajským soudem byl stěžovateli usnesením ze dne 18. 12. 2018, čj. 60 Az 75/2018-24, ustanoven zástupcem Mgr. Jindřich Lechovský, advokát. Dle ustanovení § 35 odst. 10 *in fine* s. ř. s. zastupuje ustanovený zástupce, je-li jím advokát, účastníka i v řízení o kasační stížnosti. Hotové výdaje a odměna za zastupování platí v takovém případě stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Odměna ustanovenému zástupci náleží za poskytnutí jednoho úkonu právní služby dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), spočívající v podání kasační stížnosti [pisemné podání ve věci samé dle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], při sazbě 3100 Kč za úkon právní služby [dle § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu]. Odměna ustanoveného zástupce tak činí 3 100 Kč. Pokud jde o náhradu hotových výdajů ustanoveného zástupce, ta je stanovena paušálně v § 13 odst. 3 advokátního tarifu, a to ve výši 300 Kč za každý jeden úkon právní služby. Na náhradě hotových výdajů proto ustanovenému zástupci náleží částka 300 Kč. Vzhledem k tomu, že ustanovený zástupce je plátcem DPH, odměna je dále zvýšena o částku odpovídající této dani ve výši 21 % podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Celkem tedy ve výroku III. tohoto usnesení přiznal Nejvyšší správní soud ustanovenému advokátovi na odměně za zastupování stěžovatele a na náhradě hotových výdajů částku 4 114 Kč. Tato částka bude ustanovenému zástupci vyplacena do 30 dnů od právní moci usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 18. září 2019

JUDr. Petr Mikeš, Ph.D.
předseda senátu